

“ปฏิบัติธรรมให้เท่าทันปัจจุบันธรรม”

เทศน์ที่ สถานปฏิบัติธรรมป่าวิเวกสิกขาราม อ.พล จ.ขอนแก่น

พระอาจารย์วัชชัย กัมมสุทโธ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ (เช้า)

แม้จะไม่ไปทำวัตร ๒ วัน ไม่สบายหรือ ไม่สบายถึงขั้นไปทำวัตรไม่ได้หรือ หัดให้มันเข้มแข็งสมาธิมันตั้งมั่น เมื่อสมาธิมันอ่อนแอมันก็จะเป็นหมด เป็นน้อยก็จะเป็นมาก เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะมันเอาตัวเข้าไป สมาธิมันไม่ตั้งมั่น คำว่าสมาธิตั้งมั่นนี้มันไม่ลงไปเล่นในอารมณ์นั้น ในเวทนานะ ในความรู้ตรงนั้น แล้วมันจะไม่อแง เราต้องพิจารณาว่าควรหรือไม่ควร ถ้าไม่ไหวจริงๆค่อยหยุด ถ้าไหวก็มาทำ เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะเขาจะต้องดูตัวเองว่า มันไหวจริงหรือไหวไม่จริง อันนี้ก็พูดให้ฟังอย่างเมื่อวาน มันมีธรรมชาติหนึ่งมันใช้ขั้น ๕ อยู่ มันอาศัยขั้น ๕ เกิด แล้วก็สร้างทุกข์ภัย ธรรมชาตินั้นเขาเรียกสมุทัย จะต้องค้นเข้าไป เราไม่ยอมค้นเข้าไปอย่างนี้แล้วละ บวชไปก็ไม่มีประโยชน์หรอก แล้วพอแก่ตัวมากยิ่งขึ้นหนักกว่าเก่าอีก เพราะฐานสมาธิฐานสติฐานปัญญาไม่มีแล้ว เขาทำไมถึงพิจารณาเวทนานุปัสสนา เจ็บปวดทุกข์ขนาดไหนเขาทำไมต้องทำ ก็เพื่อเขาต้องการออกจากมัน ออกจากอำนาจของเวทนา คำว่าออกจากอำนาจเวทนาไม่ใช่เวทนาไม่มีนะ เวทนากายยังมีแต่มันไม่รับ คือหมายความว่า มันไม่เดือดร้อน คุณภายนอกเหมือนคนปกตินั้นล่ะแต่ข้างในมันป่วย เหมือนเราคุณอื่นที่เขาทุกข์เขาป่วยอยู่เราไม่เดือดร้อน ถ้าตัวเองทุกข์เมื่อไหร่เดือดร้อน นั้นล่ะลักษณะเวทนาที่มันเอาเราเข้าไป ถ้าไม่ฝึกอย่างนี้แล้วเมื่อไหร่จะรู้ จะอยู่ไปวันๆหรือ ให้พิจารณานะให้ชัดแจ้งว่ามันควรไหม เหมือนฝนมันตกหน่อยก็หยุดไม่ทำวัตรกัน ฉันจึงบอกกับσύย ไม่ได้ทำก่อสร้างกับเขาต้องเป็นหลักนะ หือ ไม่ใช่พาเขาอแงหมดเลย เพราะเขาติดเขาเล็ก นั้นเราต้องดู ฝนตกจะอะไรเราต้องดูอันนี้เป็นกิจวัตร อันนี้ให้รู้จัก ถ้าเราไม่พิจารณาตัวนี้ไม่มีทางพ้นมันได้หรอก กายานุปัสสนา เวทนานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ฌมานุปัสสนา ต้องพิจารณาหมดทุกข้อนั่นล่ะ แต่คนละช่วงคนละเวลา คนละขณะแล้วแต่สติปัญญาที่ละเอียดเข้าไป ไม่พิจารณามันจะไม่เห็น ไม่เห็นมันก็จะถูกความรู้ความเห็นนั้นครอบงำตลอด เมื่อวานไม่ได้ยินได้ฟังเพราะอะไร เพราะป่วย เป็นข้ออ้างที่ดีที่สุด ฉันบอกอยู่แล้วว่าความรู้ความเห็นนะ เกิดมานะมันไม่ได้รู้เห็นในเรื่องสมมติทั้งหลายนะ มันมาเรียนรู้ทั้งหมดเลย จะพูดจะคิดจะทำจะอะไรมันมาเรียนรู้หมด

จากความรู้ที่มันเรียนมาเอาตั้งแต่เกิดไม่ต้องพูดถึงอดีตชาติ มันเรียนต่อเนื่องกันมาตลอด สะสมมาตลอด ก็เหมือนกันความรู้ทางการแพทย์ เหมือนความรู้ทางวิศวกรรมจะเห็นชัด ความรู้ทางการแพทย์นี้ ยุคหนึ่งสมัยหนึ่งนี้มีความรู้แค่นี้ บอกว่าทำอย่างนี้ถูก เมื่อยุคสมัยนั้นเปลี่ยนไปเทคโนโลยีละเอียดอ่อนขึ้น เครื่องมือที่จะเข้าไปศึกษาวิจัยละเอียดขึ้น เคี้ยวนี้เขาเลยทำได้ไมโครฯ ถึงอิเล็กทรอนิกส์ไมโครสโคป สามารถเห็นโครงสร้างเล็กๆของแบคทีเรียได้ อันนี้พูดถึงเรื่องแบคทีเรีย การผ่าตัดเหมือนกัน เคี้ยวนี้เขามีกล้องจุลทรรศน์มีกล้องไฟเบอร์ สามารถสอดเข้าไปในรูต่างๆได้ สามารถเข้าไปเห็นได้ วัฒนาการความรู้นั้นก็เปลี่ยนไป เปลี่ยนไป ความรู้เดิมนั้นใช้ไม่ได้แล้ว ความรู้ใหม่เข้ามาทดแทน ฉันทิดก็ฉันทัน สิ่งที่เราเรียนรู้อะไรทั้งหมด มันเป็นความรู้ที่ถูกทิ้งฝังอยู่ในตัวเรานั้นเองตั้งแต่เกิด จึงต้องอาศัยความรู้ใหม่เข้าไปเขาเรียกวิชา ความรู้ที่ถูกต้องเข้าไปแทนความรู้เก่า เหมือนน้ำดีไปล้างน้ำเสีย ถ่ายเทน้ำเสียออกไป ไปซักฟอกกรรมที่เรากระทำในอดีตนั่นเอง ที่เราเรียนรู้ทุกขณะนั้นละเป็นกรรม ที่เป็นอดีตที่เรียนฝึคนั่นเอง เราก็ต้องมาแก้ไขกรรมเจ้าของ การแก้ไขกรรมเจ้าของไม่ใช่ไปอ่อนวอน มาสร้างความรู้ใหม่ให้เกิด ความรู้เก่าเมื่อทำไปแล้วก็ต้องใช้ เขาเรียกว่าใช้กรรม เมื่อใช้หมดแล้วมันก็หมดเรื่องไปเป็นตอนๆ อาศัยความรู้ใหม่เป็นกรรมใหม่ที่ได้อาศัยไปข้างหน้า นี่เขาจึงพัฒนาปรับปรุงความรู้ตรงนี้ เมื่อความรู้ที่ถูกต้องความรู้ที่ฝึคออกไป สุดท้ายก็ต้องมาวิจัยไอ้ความรู้ที่มันถูกมันฝึคอยู่ที่นี่ที่มันเข้ามา ที่ความรู้ความเห็นที่มันรู้ทั้งหมดในเรื่องของตั้งแต่เรียนมาทั้งหมดนี้ แต่ก่อนมันก็ไม่มี เกิดมาใหม่ๆมันก็ยังมี คำว่าหิวข้าวก็ยังไม่มียเลย มีแต่รู้สึกหิวแต่ภาษาไม่มี จะกินข้าวอย่างไรก็ยังไม่มีความรู้จะไปหากินอย่างไร จะเรียกร้องกินอย่างไร ก็เรียนรู้จากแม่ตัวเอง พอร้องแม่ก็เอานมให้กิน ก็เลยรู้ว่าพูดอย่างนี้ร้องอย่างนี้ได้กินนม นี่มันเรียนรู้ ความรู้ความเห็นพวกนี้มันเรียนมาหมด เพราะฉะนั้นที่แรกมันไม่มี เมื่อมันไม่มีเราก็ไม่จำเป็นต้องไปยึดมันถือมันกับมัน จึงต้องใช้สติปัญญาวิจัยมัน อะไรถูกต้องเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในปัจจุบันนี้ให้นำมาใช้ ก็คือต้องใช้สติปัญญาวิจัยนั่นเอง อะไรที่ไม่ถูกต้องความรู้ความเห็นตรงนี้ที่ตรงกับปัจจุบันตรงนี้ก็ให้ละไปซะ อย่าไปถือมันมันไว้ เขาก็เลยเรียกว่าอาศัยความรู้ความเห็นนั้นทำประโยชน์ ให้ถูกต้องตามเหตุปัจจัยในปัจจุบันธรรมนั้น เพื่ออะไร เพื่อประโยชน์นั่นเอง พระพุทธเจ้าตรัสไว้แล้ว ก่อนประกาศศาสนาครั้งแรกก็บอกอยู่แล้วว่า จะระละ ภิกขเว จาริกัง พะหุชะนะ จะ

ระณะ ภิกขเว ภิกษุผู้จาริกไปในที่ต่างๆ จาริกัง พะหุชนะนะหิตายะ การจาริกไป พะหุชนะนะคือมหาชน หิตายะคือประโยชน์ สุขายะคือความสุข จะระณะ ภิกขเว จาริกัง พะหุชนะนะหิตายะ พะหุชนะนะสุขายะ โลกานุกัมปายะ โลกานุกัมปายะเธอจงจาริกไปสู่โลกนั่นเอง บ้านเล็กเรือนน้อยนั่นเอง โลกานุกัมปายะ เพื่อประโยชน์และเพื่อความสุขแห่งมหาชน ก็คือไปถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องให้แก่มหาชน เหมือนน้ำดีไปล้างน้ำเสียออกไปแค่นั้นนะ เพราะฉะนั้นเหตุนี้ เราอาศัยความรู้ที่ถูกต้องดำรงชีวิตประจำวันนั่นเอง คุณตัวปัจจุบันธรรมนั่นเอง ท่านให้อยู่ที่ปัจจุบันธรรม การอยู่ปัจจุบันธรรมไม่ใช่แค่กำหนดรู้อยู่แค่ตรงนี้ การอยู่ปัจจุบันธรรมนั้นต้องอยู่ด้วยสติสมาธิปัญญาที่เป็นอย่างไร ไม่ใช่แค่เอาอารมณ์ปัจจุบันนะ เอาสิ่งที่คุณรู้เป็นอารมณ์ปัจจุบันแค่นั้น ต้องอยู่ด้วยปัญญาคือความรู้ที่ถูกต้อง อยู่ด้วยสมาธิคือความตั้งมั่นไม่ลงไปเล่นในอารมณ์ อยู่ด้วยสติคือความระลึกรู้ว่าอะไรเกิดขึ้น แล้วก็พิจารณาเหตุผลตรงนั้น อะไรเป็นประโยชน์อะไรเป็นโทษ อะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ นั่นละคือปัจจุบันธรรม ที่นี้มันจะเอาอดีตมาต่อต้านมาขัดเคือง มาฟุ้งซ่านรำคาญมาพูด เอาเรื่องพระชिकนนี้มาพูดอย่างนั้นบ้าง ให้ตัวเองขัดเคืองขัดข้องนั่นคืออะไร นั่นละคือตัวสัญญาตัวมิใช่ปัจจุบันธรรม ไม่ตรงพุทธพจน์แล้วนะ พุทธพจน์ตรัสไว้ “อะตัง นานวาเคเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง ผู้มีปัญญาไม่ควรทำสิ่งที่ล่วงแล้วให้มาตามในจิต” แค่ประโยคเดียวนี่คือคำสอนแล้วนะ ที่บอกถึงทางเดินแล้ว แต่เราไปเอาเรื่องนั้นเรื่องนี้มาขัดข้องขัดเคือง แล้วก็มาโทษผู้พูดอยู่ตลอดเวลา อันนี้ใครผิดใครถูก ถ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระชนมายุอยู่ลงไปกราบทูลถามสิว่า สิ่งที่คุณทำทั้งหมดนี้เป็นความถูกต้องใช่ไหมพระเจ้าคะ พระองค์จะตอบอย่างไร จริงไหม พระองค์ก็จะตอบว่า เธอไม่เคยศึกษาพุทธวจนะของเราตถาคตเลย นี่ละคือการอ่อนด้อย เพราะพระองค์บอกชัดๆอยู่แล้ว “อะตัง นานวาเคเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง ผู้มีปัญญาไม่ควรทำสิ่งที่ล่วงแล้วให้มาตามในจิต” ไม่ควรแสวงหาสิ่งที่ยังมาไม่ถึง เพราะสิ่งใดล่วงไปแล้วพ้นไปแล้ว ไม่มีอยู่แล้วว่างเปล่าแล้วนี่ สิ่งที่มาไม่ถึงก็ยังไม่ถึงไม่ประสพ ก็ว่างเปล่าอยู่นั่นอีกละ มันไม่มีแล้วมันว่างแล้วไง นี่ข้างหน้าว่างข้างหลังว่าง แต่มันไม่ว่างสิมันเอาแต่อดีตอนาคตเข้ามาใส่ แล้วก็ปรุงไปจะไปทีนั้นจะดี จะไปที่นี้จะดีจะไปลองดู นี่ละอนาคตฟุ้งไป ไม่เห็นความว่างเข้าข้างหน้ามันไม่มีในปัจจุบันนี้ อดีตมันก็ว่างไปหมดแล้ว ฉะนั้นจึงบอก ถ้าว่าอย่างนั้นอย่างนี้ทำไมไม่ไปอยู่กับท่าน ก็อยู่ไม่ได้ท่านเสียชีวิตแล้ว นั่นละคือสังขารธรรมคือ

ความจริง เมื่ออยู่ไม่ได้จะแสวงหาไปเพื่ออะไร กับลมแล้งคว่ำลมคว่ำแล้งอยู่ตลอดเวลา นั้นละคือการอ่อนค้อยต่อการพิจารณาธรรม ผู้มีปัญญาควรทำปัจจุบันให้แจ้งชัด อันไม่ ง่อนแง่นไม่คลอนแคลน นี่ท่านก็บอกอย่างนี้เลยนะ ทำปัจจุบันให้แจ้งชัดอันไม่ ง่อนแง่นไม่คลอนแคลนไม่หวั่นไหว เห็นไหมตั้งมั่น ไม่คลอนแคลนไม่ง่อนแง่นนี่คือ ตั้งมั่น ปัจจุบันให้แจ้งชัดจึงต้องประกอบด้วยสมาธิสติปัญญาละ วิจัยเหตุปัจจัยตรงนั้น วิจัยรูปนามตรงนั้น เป็นอารมณ์เป็นปัจจุบันธรรม นี่วิยักถันัจจธรรมอยู่ตรงนั้น ออกมา ผู้มีปัญญาจงอยู่ที่ปัจจุบันอันไม่ง่อนแง่นไม่คลอนแคลนนี้แล้ว เป็นผู้มีความ เพียรมีราตรีเดียวอันเจริญละนี่นี่ นั้นละคือความเพียรทุกอิริยาบถตั้งแต่ตื่นนอนถึงลง นอน เป็นผู้มีความเพียรเป็นผู้มีราตรีเดียว อย่างนั้นไม่ได้ว่าเป็นหลายราตรี คือทั้งวันทั้ง คินนะ นี่ละคือความเพียรที่ถูกต้องแล้ว เป็นวิริยณะ ทุกขณะมัจเจติ จะล่วงทุกข์ได้เพราะ ความเพียรตรงนี้ละ อยู่ในปัจจุบันนะ ถ้าพิจารณาบทนี้จะเข้าใจที่เราบอกทั้งหมด ว่า ความรู้ทั้งหมดที่เราเรียนมาที่รู้มาทุกขณะที่สะสมมาอยู่ในจิตดวงนี้ เป็นอดีตหมดยัง เป็นอดีตหมดใหม่ ความคิดความเห็นที่จะขึ้นมาเป็นเรื่องอดีตทั้งหมด การไปติดยึดใน เรื่องอดีตทั้งหมดต้องระวังให้ดี ต้องใช้สติปัญญาถันกรองที่ปัจจุบัน เวลาประสบพบ เห็นอะไรขึ้นมา ต้องพินิจวินิจฉัยวิยหาความรู้ที่ถูกต้องออกมาให้ได้ เพราะฉะนั้นพุทธ พจน์บทนี้ท่านให้วางความรู้ความเห็นหมดเลยเห็นใหม่ นี่หัดวางความรู้ความเห็น เพราะความรู้ความเห็นเหล่านั้นที่เราเรียนมามันไม่มีตั้งแต่เกิด มันมาเรียนรู้ทีหลังนะ นี้ ละที่มันยากยากตรงอะไร ที่สำคัญว่าความรู้ความเห็นในอดีตที่ผ่านมาเรื่องนั้นเรื่องนี้ฉัน เป็นเธอเป็นฉัน ฉันรู้เป็นของกูตัวกูอย่างนั้นตลอด จึงไปยินดียินดีร้ายอยู่ตลอด พระพุทธเจ้าจึงบอก “ธรรมนี้ได้โดยง่ายมิได้โดยยาก ธรรมที่ได้โดยง่ายมิใช่ธรรมของ เราดฤคคต” แต่พวกเราไม่เคยปฏิบัติธรรมกัน หลวงปู่มั่นจึงบอก ที่ได้โดยง่ายเพราะไม่ ปฏิบัติ เกียจคร้านหรือไม่ก็เดินผิดทาง การที่เราไม่ศึกษา ไม่ลงที่ปัจจุบัน ไม่รู้จักพินิจ พิจารณา นั่นคือไม่มีการปฏิบัติธรรมในขณะจิตนั้น การมีสติสมาธิปัญญาในขณะจิต นั้นนั่นคือความเพียร ความเพียรนั้นละคือการปฏิบัติธรรม การขาดสติสมาธิปัญญาที่ ปัจจุบัน ไม่วินิจฉัยปัจจุบันธรรมตรงนั้น นั่นคือขาดความเพียร คือขาดการปฏิบัติธรรม นั้นเอง เหตุดีผลดี เหตุไม่ดีผลไม่ดี ทำเหตุใดไว้ก็ได้ผลเช่นนั้น นี่คือกฎแห่งกรรม ใน เมื่อเราไม่ปฏิบัติธรรมแล้วจะให้ผลมันออกมาได้อย่างไร สิ่งที่เราเจริญอยู่ตลอดเวลาคือ การเจริญความเห็นที่ผิดอยู่ตลอด คนนั้นดีคนนี้ไม่ดี ฉันเป็นอย่างนั้นฉันเป็นอย่างนี้

ต้องอย่างนั้นต้องอย่างนี้ นั้นละคือเจริญความเห็นที่ผิด คือความรู้ความเห็นที่ผิดนั่นเอง
เท่ากับไม่ได้ปฏิบัติธรรม แล้วจะโทษใคร นั้นละคือความจริง การปฏิบัติธรรมไม่ใช่อยู่
ที่วัดที่วา ไม่ใช่อยู่ที่ทางจงกรม ไม่ใช่อยู่ที่อาสนะนั่งสมาธิ การปฏิบัติธรรมอยู่ที่มีสติ
สมาธิปัญญาที่กายใจตัวเองตลอดเวลา นั่นคือการปฏิบัติธรรม การปฏิบัติธรรมไม่ได้อยู่ที่
ที่ทางจงกรม การปฏิบัติธรรมไม่อยู่ที่อาสนะนั่งสมาธิ การปฏิบัติธรรมไม่ได้อยู่ที่ศาลา
การปฏิบัติธรรมอยู่ที่มีสติสมาธิปัญญาอยู่ที่กายใจตัวเอง ความรู้ความเห็นที่เรียนมา
ทั้งหมดมันไม่มีตั้งแต่ต้น เราจึงไม่จำเป็นต้องไปสำคัญมั่นหมายมัน ถ้าความรู้ความเห็น
เก่าถูกต้องใช้ได้ในปัจจุบันธรรม เราก็เอามาใช้อาศัยมัน ถ้าไม่ถูกต้องก็ต้องละไป
เพราะมันไม่มีตั้งแต่ต้นแล้ว ไม่จำเป็นที่ต้องลงไปเล่นตามมันไป นั่นคือความหลง
นั่นเองเขาเรียกโมหะ นั้นละคืออวิชชาเกิด เพราะนั้นใครใส่ใจให้หัด แม้แต่ความ
เจ็บป่วยเหมือนกัน เจ็บนิดเจ็บหน่อยก็ฉันทป่วย มันเรียนรู้มาตั้งแต่ต้นนะเวทนาตัวนี้
แล้วเมื่อไหร่มันจะถอนความรู้ความเห็นเก่าๆเหล่านี้ออกได้ แล้วเมื่อไหร่เราจะรู้คำว่า
มัชฌิมาปฏิบัติ ป่วยมากจนไม่ไหว ออกมาทำวัตรคานออกมาก็ไม่เหมาะ ถ้าป่วย
น้อยกระเสาะกระแสะไม่ยอมออกมาเป็นหนักก็ไม่เหมาะ นั้นละคือไม่ใช่มัชฌิมา
มัชฌิมาคือทางที่มันเป็นกลางที่พอดีต้องวินิจฉัยตัวเองตลอดเวลา เขาบอกถ้าโอเวอร์
เกินไปหรืออันเดอร์เกินไป ก็ผิคนั่นเองไม่ใช่มัชฌิมา ให้รู้จักหัดวินิจฉัยหัดสังเกต หัด
วินิจฉัยในกายใจตัวเองนั่นเอง ชัดแจ้งไหม อะตีดั่ง นานวาคะเมยยะ นัปปะฎีกังเข อะ
นาคะตัง ทือ ไม่ใช่ไปเขียนรูปข้างหน้าว่างเขียนทางด้านหน้าว่างข้างหลังว่าง อันนี้ยัง
รูปว่างนะ อันนี้รูปว่างนะ ยังเป็นอากาสนัญจายตนะนะ ยังเป็นกสิณ เอื่อยยังเป็น
กรรมฐานอันหนึ่งเฉยๆ เป็นสมถกรรมฐาน ข้างหน้าว่างข้างหลังว่าง คือว่างทั้งอดีตว่าง
ทั้งอนาคต มันไม่มีว่างความว่างเปล่า ปัจจุบันก็ว่างว่างจากความไม่มีของกุศลกุญ จึงจะ
เห็นรูปนั้นละคือบัพผิตตันที ผิดใหม่ คนจะเข้าผิตตันทีเลยข้างหน้าว่างมันคืออะไร ก็
คือช่องว่างคืออากาศ อากาศนี้ไม่ใช่ลมนะ อากาสนัญจายตนะคือช่องว่าง สเปซ
อันหนึ่ง ในสเปซช่องว่างอันนี้ยังมีลมอยู่ มีแก๊สเข้าใจยัง เพราะนั้นช่องว่างตัวนี้ยังเป็น
อรุพมาน ๑ เขาเรียกอากาสนัญจายตนะ ยังไม่ใช่ ยังเป็นสมถะไม่ใช่วิปัสสนา แล้วก็
ไม่ใช่ความว่างคือพระนิพพาน ทีนี้เราจะศึกษาความว่างไปสู่ความว่าง ก็ต้องปล่อยวาง
อดีตกับอนาคต มาเดินมัชฌิมาคือปัจจุบัน อดีตคือชั่วหนึ่งอนาคตคือชั่วหนึ่ง ปัจจุบัน
คือมัชฌิมา มาศึกษาที่มัชฌิมา แล้วก็รู้ว่าความรู้ที่เราจะใช้ขึ้นมาแต่ละขณะ เป็นการ

สะสมความรู้จากอดีตทั้งนั้น พอเกิดขึ้นมาก็ไม่รู้เรื่องราวต่างๆ ความรู้ความเห็นที่เรา เป็นอยู่ก็ไม่มี มาเรียนทั้งนั้นเลย ก็เหมือนบันทึกอะไรข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ตลอด ถ้า ข้อมูลเป็นประโยชน์ก็ดี ข้อมูลไม่เป็นประโยชน์ก็เป็นขยะ พอข้อมูลหลายๆเข้าไปเครื่อง แสงค์ จริงไหม ข้อมูลเข้าไปหลายๆเครื่องแสงค์รับข้อมูลใหม่ไม่ได้เลย จริงไหม ใส่เข้าไปจนเต็มเลย เหมือนเครื่องนี้ MP3สองจึกใส่ข้อมูลเข้าไปหลายๆเต็มแสงค์เลย อัด อะไรเข้าไปก็ไม่ได้ นี่ละคือสังขารธรรม เหมือนกันถ้ายึดความรู้ความเห็นเก่าๆหนักเข้าไป เต็มที่ เหมือนถ้วยคว่ำหรือแก้วที่น้ำเต็ม รับอันใหม่ไม่ได้เลยเห็นไหม จริงไหมนี่ละคือ คอมพิวเตอร์นี่คือธาตุเห็นยัง ภายใจเรานี้ก็เป็นเหมือนก้อนธาตุ เขาจึงเรียกว่าธาตุ ๖ ธาตุคินน้ำไฟลมอากาศธาตุคือช่องว่าง แล้วก็วิญญาณธาตุธาตุรู้ พระพุทธเจ้าก็เรียกว่า ธาตุ ๖ เข้าใจยัง ก็เหมือนคอมพิวเตอร์เลยซัดแจ้งไหม แล้วจะสำคัญว่าเป็นของเรา เป็น เราเป็นตัวตนของเราได้อย่างไร ถ้าอัดความรู้เข้าไปมากมายนะ มันก็ไม่รับความรู้ใหม่เลย มันแสงค์ด้วยปวดหัว ไม่รู้พูดเรื่องอะไรปวดหัว เหมือนชิมันโทษเราเหมือนพระมัน โทษเราปวดหัว เพราะอะไร มันอัดความรู้เก่าไว้เยอะ มันแสงค์เลย คอมพิวเตอร์นี่ แสงค์เลยนะ เวลาเขาจะบอมบ์คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต เขาจะบอมบ์เขาส่งข้อมูลเยอะๆ เลย ทีเดียวอัดเข้าไปทีเดียวเครื่องนั้นแสงค์เลยใช่ไหม นี่เขาบอมบ์กัน เข้าใจยัง นี่ละตัว เราคือคอมพิวเตอร์อันหนึ่ง นั่นความรู้อภิญาทั้งหลายในโลกนี้ คอมพิวเตอร์มัน ทำงานได้เห็นไหม โทรศัพท์ไร้สายก็มีนั้น โสตทิพย์ เขาส่งข้ามทวีปได้นั้นนะทิพพจักขุ เพราะนั้นข้างนอกทำได้กายนี้ก็ได้ถ้าฝึกไว้ดี แต่ความรู้เหล่านี้เขาจึงเรียกว่าอยู่ในโลก ทั้งหมด จริงไหม อภิญาทั้งหมดอยู่ในโลกไม่ใช่ของวิเศษ ของที่วิเศษคือของเหนือ โลกคืออภิญาข้อสุดท้ายในอภิญา ๖ คืออาสวักขยญาณ ที่วางความรู้ความเห็น ทั้งหมดออกไป นี่เหนือโลก เพราะนั้นเราไปฮือฮาเรื่องอภิญาทั้งหมด เราก็ยังไป ฮือฮาเรื่องของโลก เรามุ่งผิดแล้วนะ ไม่ได้มุ่งออกจากโลก พระพุทธเจ้าสอนมุ่งให้ออก จากโลก นั้นท่านจึงตรัสไว้ อภิญา ๕ เป็นโลกีย์ อภิญา ๖ จึงเหนือโลก อาสวักขย ญาณ อาสวักขยญาณนั้นถือว่าเป็นอภิญาอันหนึ่งนะในอภิญา ๖ เหตุนี้จิตที่มุ่งไป แต่เรื่องอภิญาเรื่องวิเศษเรื่องอะไรไป ก็ยังมุ่งไปสู่โลกนั่นเอง เข้าใจยัง มันบังเหลียม นิดเดียว ความรู้ทั้งหมดไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม วิเศษไม่วิเศษเป็นสิ่งที่เรียนรู้มาทั้งนั้น มันจึงออกนอกจากจิตดั้งเดิม ธรรมชาติที่ไม่มีอะไร นี่ละเพราะฉะนั้นเหตุนี้ให้เอา ปัจจุบันนั่นเอง วิจัยเหตุปัจจัยที่ปัจจุบัน วิจัยค้นลงไป ธรรมชาติอะไรมันแสดงตัว

ออกมา ธรรมชาติที่มันแสดงตัวออกมามีผลเป็นทุกข์ให้ละละ ธรรมชาติใดที่ทำให้เกิด
ความพ้นทุกข์ให้เจริญชะ ก็แค่นั้น สรุปลงทั้งหมดก็เรื่องของอริยสัจ ๔ มีอยู่แค่นี้
ความเพียรเดินอยู่ในภายในจิต ทางจงกรมไม่ใช่สถานที่ปฏิบัติธรรม อาสนะนั่งสมาธิก็
ไม่ใช่ที่ปฏิบัติธรรม ที่ที่ปฏิบัติธรรมคือที่กายกับที่จิต รูปกับนามนั่นเอง อันนี้ภายใน
นะ คนจะไปดูแต่ภายนอก ภายนอกมันบังภายในเห็นไหม พระพุทธเจ้าจึงบำเพ็ญเพียร
ทางจิตนั่นเองจึงหลุดพ้น นี่ที่พูดไปลักษณะอันนี้ให้ฟัง ทันทแพทย์จึงบอก นี่หรือคือ
การบำเพ็ญเพียรทางจิต ได้ยินไหมทันทแพทย์พูดวันนั้นนะ เขาสรุปให้เราฟังหมดเลย
เห็นยัง เขาเรียนรู้มาเยอะนะ ชาติเขาก็อ่านมาเยอะนะของครูบาอาจารย์ นี่หรือการ
บำเพ็ญเพียรทางจิต ความรู้ความเห็นที่ถูกต้อง เท่านั้นล่ะมาฉันข่าว.